Lietuvoje turimų maistinių kviečių atsargų liko tik šešioms savaitėms

Gintautas CIBAS

Lietuvos grūdų perdirbimo kombinatuose šiuo metu yra tik 32 tūkst. tonų maistinių kviečių. Lietuvai kas mėnesį reikia 21 tūkst. tonų kviečių. Jų užteks tik pusantro mėnesio.

Be darbo stovi Klaipėdos, Kauno, Vievio grūdų perdirbimo įmonės, nes nėra grūdų.

Šiuos faktus pateikęs Žemės ūkio ministerijos grūdų produktų skyriaus viršininkas Juozas Žukas ragino grūdų perdirbimo kombinatų direktorius šiemet sudaryti kiek galima daugiau sutarčių su žemdirbiais maistiniams kviečiams supirkti, kad šių metų grūdų derliaus žemdirbiai vėl neišvežtų į užsienį.

Šiemet patvirtintomis minimaliomis kainomis rengiamasi supirkti apie 400 tūkst. tonų grūdų.

Už maistinių kviečių toną bus mokama 450–500 litų, salyklinių miežių – 375–400 litų, pašarinių ankštinių kultūrų – 600–700 litų.

Prie rugių kainos – 350 litų už toną – bus priduriama 50 litų subsidija.

Statistikos departamento duomenimis, pernai į užsienį buvo išvežta apie 108 tūkst. tonų grūdų. 1994 metų derliaus rugių supirkimo kvota įvykdyta tik 55,7 proc., maistinių kviečių – 77,5 proc., maistinių miežių – 24,3 proc.

Grūdų perdirbėjų asociacijos prezidentas Linas Kirkilis teigė, kad pernai Žemės ūkio ministerija grūdų supirkimo kvotas ir kainas grūdų perdirbimo įmonėms nustatė, o Finansų ministerija kreditų grūdams supirkti neskyrė. Žemdirbiai didelę dalį grūdų išvežė į užsienį.

Balandžio mėnesį Lietuvos Vyriausybė leido į Lietuvą importuoti 200 tūkst. tonų grūdų. Pasak J.Žuko, galų gale pavyko gauti 5,5 mln. litų grūdams pirkti.

Kol kas įvežta tik 15 tūkst. tonų maistinių kviečių. Ministerijos skyriaus viršininkas baiminasi nuo šių metų birželio 1 dienos įsigaliosiančios „Bendros prekių importo ir eksporto tarifinių kvotų administravimo tvarkos".

„Tie, kurie norės importuoti grūdus, nuo birželio 1 dienos turės dalyvauti konkurse, o tai yra labai ilga ir varginanti procedūra", – sakė J.Žukas. Jo nuomone, tai atbaidys grūdų importuotojus.

Tuo tarpu Seimo Agrarinis komitetas šią savaitę pasiūlė uždrausti į Lietuvą įvežti grūdus. Pasak šio komiteto pirmininko Mykolo Pronckaus, pirmiausia reikia maistinių grūdų paieškoti Lietuvoje.

„Mokant tiek pat už lietuviškus grūdus, kiek ir už įvežamus, Lietuvos žemdirbiai surastų trūkstamą kiekį maistinių kviečių", – teigia M.Pronckus. Jo nuomone, Lietuvai 200 tūkst. tonų grūdų yra per daug, nes iki naujo derliaus liko tik trys mėnesiai.

Grūdų perdirbimo įmonių kombinatų direktoriai, išgirdę tokią naujieną, gūžtelėjo pečiais.

„Kai po pusantro mėnesio parduotuvėse išnyks balta duona ir pyrago gaminiai, valdžia šnekės kitaip", – sakė direktoriai.

Juodas degutas ir raudona marška

VIRGILIJUS MUNDRYS

Gegužės 9-ąją panorę šventoje visiems Tėvynės karo dalyviams vietoje pagerbti žuvusiuosius šiauliečiai buvo pritrenkti vaizdo, kurį išvydo miesto karių kapinėse. Keli paminkliniai akmenys, keturios memorialinės lentos bei paminklinio akmens aukuras buvo aplieti tirštu juodos spalvos skysčiu.

Įvykiu susidomėjo miesto policija. Tačiau tai, kaip sakoma, šaukštai po pietų - panašūs atvejai Lietuvoje kartojasi beveik kasmet, tad pasirūpinus tokių atmintinų vietų apsauga dar išvakarėse, vandalus būtų nesunku sulaikyti darant nusikaltimą, numatytą Baudžiamojo kodekso 243 straipsnyje "Kapo išniekinimas", už kurį, beje, baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki aštuonerių metų!

Savotiškai Pergalės dieną paminėjo ir kauniečiai. Žinodamas, kad į Aukštųjų Šančių karių kapines vidurdienį susirinks daug Tėvynės karo dalyvių ir žuvusiųjų atminimą norinčių pagerbti giminaičių, 9 valandą 50 minučių į miesto 2-ąjį policijos komisariatą paskambino nenustatytas asmuo, tyčia kalbėjęs rusų kalba, ir pranešė, kad 12 valandą čia įvyks sprogimas.

(Nukelta į 3 p.)